

UTBILDNINGSPLAN

för specialistkompetens i sjukdomar hos grisar

Beslutad av Jordbruksverket den 27 juni 2007, dnr 32 - 6250/07, med stöd av 4 § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2001:83) om specialistkompetens för veterinärer.

Utbildningens mål

Efter genomgången specialistutbildning ska veterinären

- Ha ingående kunskaper om grissjukdomar och deras patogenes, diagnostik, terapi och profylax.
- Ha ingående kunskap om djurhållnings- och produktionsformer inom grisproduktionen.
- Kunna planera, leda och genomföra utredningsarbete i grisbesättningar.
- Kunna fungera som rådgivare och utbildare inom specialistområdet.
- Kunna insamla, bearbeta och redovisa data på ett vetenskapligt sätt.
- Ha en god insikt om grisens roll som livsmedelsproducerande djur samt ha goda kunskaper om de livsmedelshygieniska konsekvenserna av olika åtgärder som vidtas inom grisproduktionen.
- Ha kunskap om gällande författningar och relevanta försäkringar samt om etiska regler och deras tillämpning.

Specificerade kunskapskrav finns i [bilaga 1](#).

Antagningskrav

För att få påbörja specialistutbildningen i sjukdomar hos grisar krävs svensk veterinärlegitimation. Sökanden ska ha tjänstgjort minst tre år som veterinär inom verksamhet med grisar. Tjänstgöringen ska ha omfattat

- minst sex månaders tjänstgöring som veterinär inom organiserad hälsokontroll för grisar eller
- 18 månaders dokumenterat samarbete med en organisation som bedriver organiserad hälsokontroll för grisar eller
- avlagd doktorexamen inom djurslaget gris.

Dessutom ska tjänstgöringen ha omfattat minst tre månaders sammanlagd tjänstgöring som besiktningsveterinär vid slakteri med grisslakt eller vid laboratorium som bedriver veterinärmedicinsk diagnostik.

All tjänstgöring ska vara dokumenterad.

Ansökan

Veterinär som inleder sin utbildning ska registreras av Sveriges veterinärmedicinska sällskap (SVS) som aspirant. Ansökan ska göras på särskild blankett som skickas till SVS. I ansökan ska aspiranten ange önskad utbildningsplats samt önskad handledares namn och dennes medgivande att vara handledare.

Aspiranten ska även bifoga ett styrkt intyg avseende den tjänstgöring som krävs för antagning till utbildningen. Vid byte av utbildningsplats eller handledare ska en kompletterande ansökan skickas till SVS för godkännande.

Aspiranten kan påbörja utbildningen tidigast det datum som ansökan har registrerats hos SVS. När SVS har godkänt ansökan får den sökande en skriftlig bekräftelse på att hon eller han har registrerats som aspirant.

Utbildning

Specialistutbildningen omfattar basutbildning bestående av tre års handledd tjänstgöring samt sidoutbildning bestående av kurser, litteraturstudier och skriftligt vetenskapligt arbete.

Basutbildning

För specialistkompetens krävs tre års handledd tjänstgöring heltid, eller motsvarande längre tid vid deltidsarbete, inom verksamhetsområdet gris vid godkänd utbildningsplats. Aspiranten ska ingå i den ordinarie arbetsstyrkan på utbildningsplatsen.

Jordbruksverket beslutar om godkännande av utbildningsplats.

Tjänstgöringen ska ske inom en tioårsperiod. Vid tjänstledighet för vård av barn får perioden förlängas motsvarande tid. För de första två åren av den handledda tjänstgöringen bör varje period omfatta minst sex månaders sammanhängande tid för att kunna tillgodoräknas. För det tredje året kan även kortare perioder tillgodoräknas. Tjänstledighet utom semester räknas inte. Deltidsarbete medför krav på motsvarande längre tjänstgöringstid.

Upp till ett år av basutbildningen får ersättas av den dubbla tiden tjänstgöring som fullgjorts innan specialistutbildningen påbörjats. Det gäller under förutsättning att tjänstgöringen har skett under handledning vid en godkänd utbildningsplats eller vid tjänstgöringsplats i annat land, som bedöms som likvärdig en utbildningsplats i Sverige.

Under basutbildningen ska aspiranten tillämpa såväl praktiska som teoretiska kunskaper som inhämtas från handledare och kurser i sidoutbildningen. Arbetet ska omfatta såväl rådgivande som djursjukvårdande moment. Aspiranten ska vidare öva upp en god förmåga att genomföra utredningsarbeten i svinbesättningar.

Sidoutbildning

Sidoutbildningen ska omfatta utbildningsmoment motsvarande minst 15 veckors heltidsstudier (15 högskolepoäng). I sidoutbildningen ska ingå kurser, seminarier, litteraturstudier och ett vetenskapligt arbete.

Studieformen är en kombination av kurser, litteraturstudier och enskilt vetenskapligt arbete. Utbildningen förutsätts ske parallellt med ordinarie arbete och ska fullgöras inom tio år. Vid tjänstledighet för vård av barn får perioden förlängas motsvarande tid.

Se även [bilaga 1](#).

Utredningar och skriftligt vetenskapligt arbete

Aspiranten ska under utbildningen genomföra minst tre besättningsutredningar. De ska redovisas muntligt och skriftligt för handledaren. Utredningarna ska omfatta olika problem/sjukdomar inom grisproduktionen.

Ett vetenskapligt arbete ska redovisas skriftligt och godkännas av ESK-gris innan aspiranten får examineras. Det vetenskapliga arbetet ska vara en självständigt utförd undersökning, en fallbeskrivning, en litteraturstudie eller motsvarande inom specialiteten. Arbetet ska vara av sådan kvalitet att det kan publiceras i en tidskrift med vetenskapligt granskade artiklar, t.ex. Svensk Veterinärtidning. Aspiranten ska vara ensam författare eller huvudförfattare.

För ytterligare vägledning om hur ett skriftligt arbete ska genomföras se [bilaga 2](#).

Aspiranten ska vidare hålla minst en föreläsning inom specialområdet vid SLU, nationell eller internationell kongress, kurs inom specialistutbildningen eller motsvarande.Handledaren ska godkänna föreläsningen.

Examinations- och styrkommitté (ESK-gris)

ESK-gris utses av Jordbruksverket. SVS kollegium lämnar förslag på ledamöter efter samråd med husdjurssektionen. Kommittén består av en ordförande och tre ledamöter. Samtliga utses för en period av tre år med rullande mandatperioder.

I ESK-gris ska finnas en representant för Sveriges lantbruksuniversitet. Olika verksamhetsformer ska vara representerade, liksom erfarenhet av forskning, pedagogiskt arbete och examination. SVS generalsekreterare, eller annan person utsedd av SVS kollegium, är sekreterare i ESK-gris.

ESK-gris ansvarar för

- Antagning av aspiranter.
- Godkännande av handledare.
- Godkännande av skriftliga vetenskapliga arbeten.
- Examinationens uppläggning och genomförande.
- Bedömning om svenska respektive internationella kurser är lämpliga som del av sidoutbildningen.
- Förteckning över lämplig litteratur.

ESK-gris föreslår vid behov revidering av utbildningsplanens innehåll och kunskapsmål till Jordbruksverket. Bilagorna kan fortlöpande uppdateras av ESK-gris utan att godkännande krävs från Jordbruksverket. Verket ska dock snarast informeras om ändringar.

Till examination kan SVS vid behov, efter förslag från ESK-gris, adjungera extra examinators med särskild kompetens. Adjungerad examinators har ingen beslutsrätt.

Handledare

För varje aspirant som påbörjar utbildningen ska finnas en handledare, som godkänts av ESK-gris. Han eller hon ska få tillkännage specialistkompetens avseende sjukdomar hos grisar eller ha motsvarande kunskaper. En handledare bör inte ansvara för mer än två aspiranter.

Handledaren ansvarar för att

- Bestämma sidoutbildningens innehåll i samråd med den sökande och med hänsyn till sökandens tidigare kompetens och erfarenhet.
- Handleda och stötta veterinären under utbildningen.

Vid behov kan biträdande handledare med dokumenterad erfarenhet rörande utbildningens teoretiska del, t.ex. vetenskapligt skrivsätt, litteratursökning samt muntlig framställning, utses av handledaren. Aspiranten ska meddela ESK-gris namn på biträdande handledare.

Instruktioner för handledare utfärdas av SVS.

Examination

Efter genomförd utbildning och normalt senast tio år efter påbörjad utbildning ska aspiranten genomgå en examination. Sådan anordnas av ESK-gris högst en gång årligen. Vid examinationen prövas aspirantens kunskaper och färdigheter.

Innan aspiranten får genomgå examination ska denne redovisa dokumentation över de olika utbildningsmomenten till ESK-gris. Dokumentationen ska omfatta tjänstgöringsintyg, kursintyg, handledarutlåtande samt ett vetenskapligt arbete.

Examinationen består av en skriftlig och en muntlig del med de ovan redovisade kunskapsmålen som grund.

Veterinär som har genomgått en särskild utbildning i annat land får tillkännage specialistkompetens, först efter att ha genomgått examination anordnad av SVS. För detta krävs att den genomgångna utbildningen gett likvärdiga kunskaper som den svenska utbildningen.

SVS har rätt att ta ut en administrativ avgift av aspiranten i samband med utbildning och examination.

Se vidare [bilaga 3](#).

Intyg på genomgången specialistutbildning

SVS utfärdar efter godkänd examination ett intyg om specialistkompetens. I intyget anges datum för examinationen samt inom vilket område aspiranten genomgått specialistkompetensutbildning. Kopia på intyget skickas till Jordbruksverket. Veterinär som har intyg på genomgången särskild utbildning får tillkännage specialistkompetens.